

Maaseutustrategian valmistelu Uudellamaalla

Onko uudellamaalla syrjäseutua? -
teemapäivä

27.2.2020

Maria Konsin-Palva

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

CAP27 suunnitelma

- **Laaja paketti**
  - Kattaa maaseudun kehittämisen, maatalouden suorat tuet ja maatalouden markkinatukia
- **Valmistelun prosessi**
  - Siirtymäkausi anottu vuodelle 2021
  - CAP27 rahoituskehys auki
  - EU lainsäädäntö pitkälle valmis
  - Kansallinen lainsäädäntö kesken
  - Luonnoksia toimenpiteistä on

CAP alueellinen valmistelu

- Käynnistettiin keväällä 2019
- Huhtikuussa MMM kokosi maakunnittain alustavat tarpeet ja painopisteet
- Nyt valmistelun toinen vaihe käynnistynyt:
  - alueellisen kehittämissuunnitelman laatiminen
  - Leader haku ja paikallisten strategioiden valmistelu
- **Mitkä toimet ovat ehdottoman välttämättömiä alueen menestykselliseksi kehittämiseksi?**

Uusimaa

- Uusimaa mielletään helposti pks kautta
  - Uusimaa ainoa alue Manner-Suomessa joka luokitellaan kehittyneeksi alueeksi Euroopan unionin alueluokitusjärjestelmässä
  - Uudellamaalla on tilastanalyysien perusteella merkittävästi paremmat lähtökohdat ja positio kuin muilla maakunnilla
- Onko Uudellamaalla syrjäseutua?
- Jos on, miten sitä pitäisi kehittää?

MAAKUNTIEN ABSOLUUTTINEN KILPAILUKY (viimeisin

tilastovuosi)

MAAKUNTA JA SUURALUE	Väkiluku 2017	BKT €/AS 2016	ARVONLIS ÄYS €/AS. 2017	VEROTULO T €/AS. 2017	LAINAT €/AS. 2017	TYÖLLISYYS ASTE % 2016	TALOUDEL LINEN HUOLTOSU HDE 2016	YRITYSPER USTANTA (ABS.) 2013-2017	VÄESTÖNL SÄYS (ABS.) 2008-2018	MUUTTOV ETOVOIMA (ABS.) 2008-2018	VÄESTÖLLI NEN HUOLTOSU HDE 2017	TYÖKYVYTT ÖMYYSELÄ KETTÄ SAAVAT 25-64v. (%) 2017	VIERASKIEL ISET (%) VÄESTÖST Ä 2017	VÄESTÖEN NUSTE (ABS.) 2015-2035	KORKEA- ASTEEN SUORITTA NEIDEN %-	Väestölline n huoltosuhd e 2040
UUSIMAA	1655624	51714	45221	4885	2677	72,8	1,17	13262	172008	121470	0,51	4,6	12,7	295349	37,9	59,4
VARSINAIS-SUOMI	477677	36150	32593	3887	2078	67,7	1,418	2195	17806	20278	0,6	6,9	6,8	25855	30,4	71,1
KANTA-HÄME	172720	32198	28904	3960	3141	68,7	1,455	467	-1605	2241	0,66	7,1	4	5290	27,7	79,9
PÄIJÄT-HÄME	201228	32008	28400	3727	4766	69,1	1,588	10	-166	4850	0,67	7,4	5	701	26,3	79,9
KYMENLAAKSO	175511	34431	32488	3981	3608	62,1	1,731	-90	-9243	-2108	0,68	8,9	5,9	-11961	25,1	83,4
ETELÄ-KARJALA	129865	36541	34383	3915	2556	64,6	1,65	-183	-4887	602	0,66	7,7	5,9	-6212	26,4	79,1
SATAKUNTA	220398	35148	32133	3866	2918	67,9	1,613	448	-7711	-1586	0,69	8,1	3,3	-9487	25,3	78,5
PIRKANMAA	512081	36044	32193	3870	2453	66,4	1,457	1714	33345	29589	0,59	6,6	4,7	54342	31,9	67,4
KESKI-SUOMI	276031	32888	29085	3615	2953	64,8	1,601	1379	3887	4185	0,63	7,7	3,2	3129	29,4	72,4
POHJANMAA	180945	38285	33457	3823	3270	74,4	1,345	1409	4846	2692	0,66	5,9	6,5	13226	30	70,3
ETELÄ-POHJANMAA	190910	30669	28033	3471	3642	70,2	1,519	395	-3756	-2901	0,7	8,7	2,9	-731	24,9	79,8
ETELÄ-SAVO	147194	30496	27206	3680	3253	64,8	1,71	26	-12793	-3699	0,73	9,9	3,2	-15961	25	91,6
POHJOIS-SAVO	246653	32495	29312	3632	2826	67	1,571	272	-2727	2242	0,64	10,2	2,9	-708	27,5	76,3
POHJOIS-KARJALA	162986	30469	26685	3354	2258	60,6	1,759	487	-3864	481	0,64	9,4	3,7	-5262	25,6	78,2
KESKI-POHJANMAA	68780	34658	32031	3728	4922	73,1	1,519	188	453	-1512	0,7	7,6	2,9	1249	24,9	75,8
POHJOIS-POHJANMAA	411856	33014	29133	3536	3459	65,8	1,599	1625	19545	-490	0,63	8,8	2,7	33198	29,2	73,1
KAINUU	73959	28596	26512	3612	3118	62,7	1,717	-38	-6605	-3979	0,69	10,8	2,8	-10105	24,3	88
LAPPI	179223	36157	33281	3900	2674	65,3	1,611	261	-5433	-3054	0,64	9,8	2,7	-6010	26,1	80,1
AHVENANMAA	29489	46634	40496	3787	1513	81,8	1	332	2359	2477	0,62	4	8,1	5344	28,4	73,2
ITÄ-UUSIMAA	76849	41024	35306	4273	2789	69,2	1,343	199	1198	1397	0,64	6,0	5,6	4652	28,7	77,6
LÄNSI-UUSIMAA	103680	.	.	4157	3954	67,5	1,437	170	-1960	-490	0,67	6,6	4,5	1813	26,9	84

Rank

ITÄ-U	Yht. 10	4	4	3	8	6	3	14	8	10	8	4	7	8	7	10
LÄNSI-U	Yht. 10	.	.	4	19	11	6	16	12	14	15	6	10	10	11	19

Lähde: Tilastokeskus, kansantalous; kuntatalous; työmarkkinat; väestö; yritykset; koulutus; tutkimus- ja tuotekehitys: THL, SotkaNet –indikaattoripankki: Tulli, tavaravienti maakunnittain

Katsauksen paikkatietopohjainen alueluokittelu

- Perustana *hallinnollisista rajoista riippumaton* aluetyypittely (SYKE 2013).
- Kaupunki ja sen kehysalue määrittävät *kaupunkimaisiksi alueiksi*.
- *Maaseutua* ovat kaupungin läheinen maaseutu, ydinmaaseutu, harvaan asuttu maaseutu ja maaseudun paikalliskeskukset.

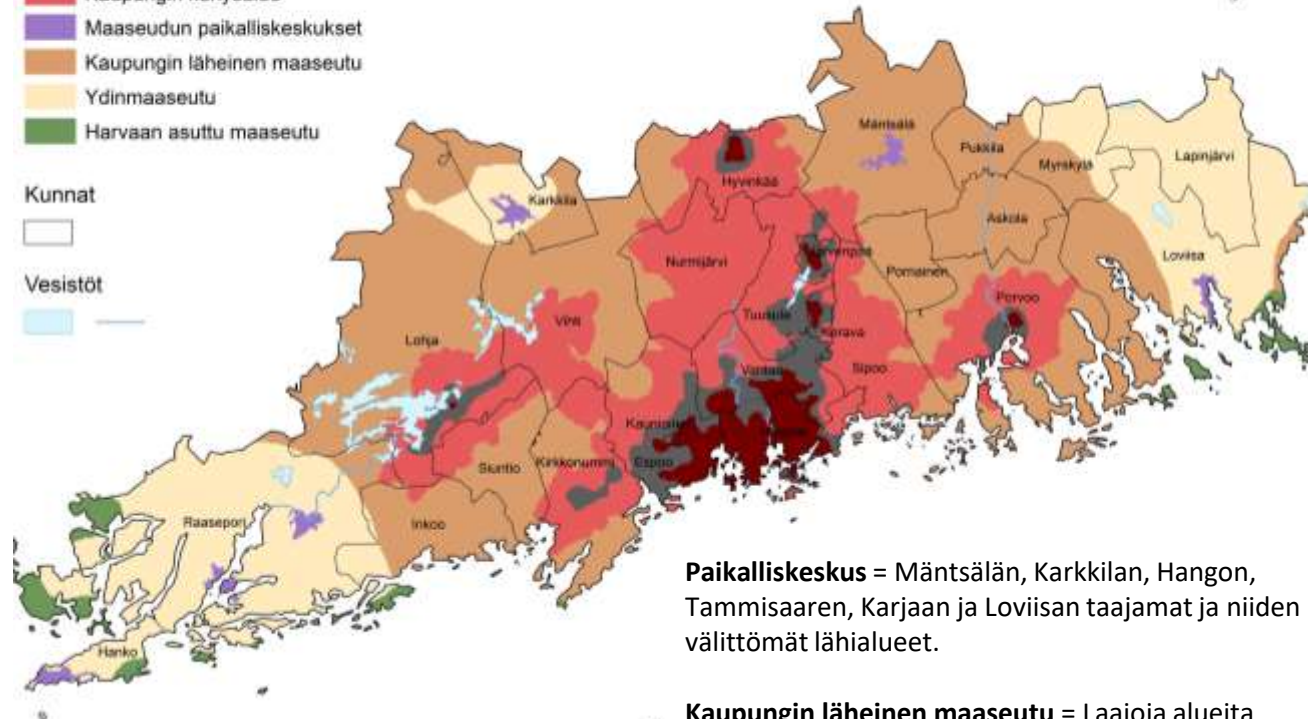
Kaupunki–maaseutu -luokitus

	Sisempi kaupunkialue
	Ulompi kaupunkialue
	Kaupungin kehysalue
	Maaseudun paikalliskeskukset
	Kaupungin läheinen maaseutu
	Ydinmaaseutu
	Harvaan asuttu maaseutu

Kunnat

Vesistöt

Kaupunki = Helsinki ja Kauniainen, osa Espoosta ja Vantaasta sekä Porvoon, Keravan, Järvenpään, Hyvinkään, Lohjan ja Kirkkonummen keskukset (sisempi ja ulompi kaupunkialue).

Kehysalue = Osia pääkaupunkiseudusta ja ympäryskunnista sekä kaupunkien keskuksia ympäröiviä alueita Hyvinkäällä, Porvoossa, Lohjalla, Keravalla ja Järvenpäässä. Pieniä alueita Mäntsälässä, Siuntiossa, Raaseporissa ja Inkoossa.

Paikalliskeskus = Mäntsälän, Karkkilan, Hangon, Tammisaaren, Karjaan ja Loviisan taajamat ja niiden välittömät lähialueet.

Kaupungin läheinen maaseutu = Laajoja alueita suuressa osassa Uudenmaan kunnista.

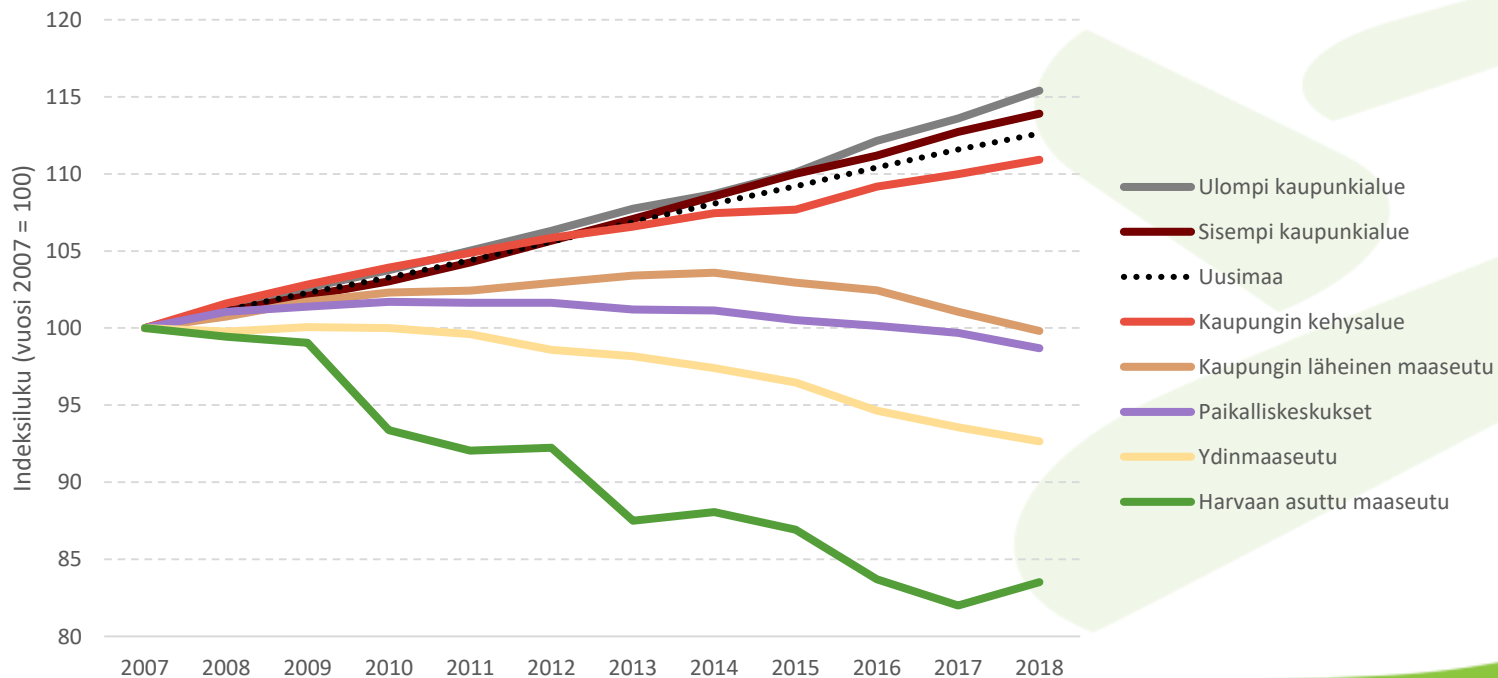
Ydinmaaseutu = Lapinjärvi ja osa Loviisasta, Myrskylästä, Karkkilasta, Hangosta ja Raaseporista. Pieniä osia Pukkilasta, Lohjalta, ja Inkoosta.

Harvaan asuttu maaseutu = Pieniä rannikkoalueita ja saaristoa Loviisassa, Hangossa, Inkoossa ja Raaseporissa.

Väkiluku

- Uudenmaan väkiluku on kasvanut noin 13 % vuosina 2007-2018.
- Väestönkasvu on ollut voimakkainta kaupungissa ja kehysalueella.
- Väestönkasvu on hiipunut maaseutualueilla. Jyrkintä väestön lasku on ollut harvaan asutulla maaseudulla.

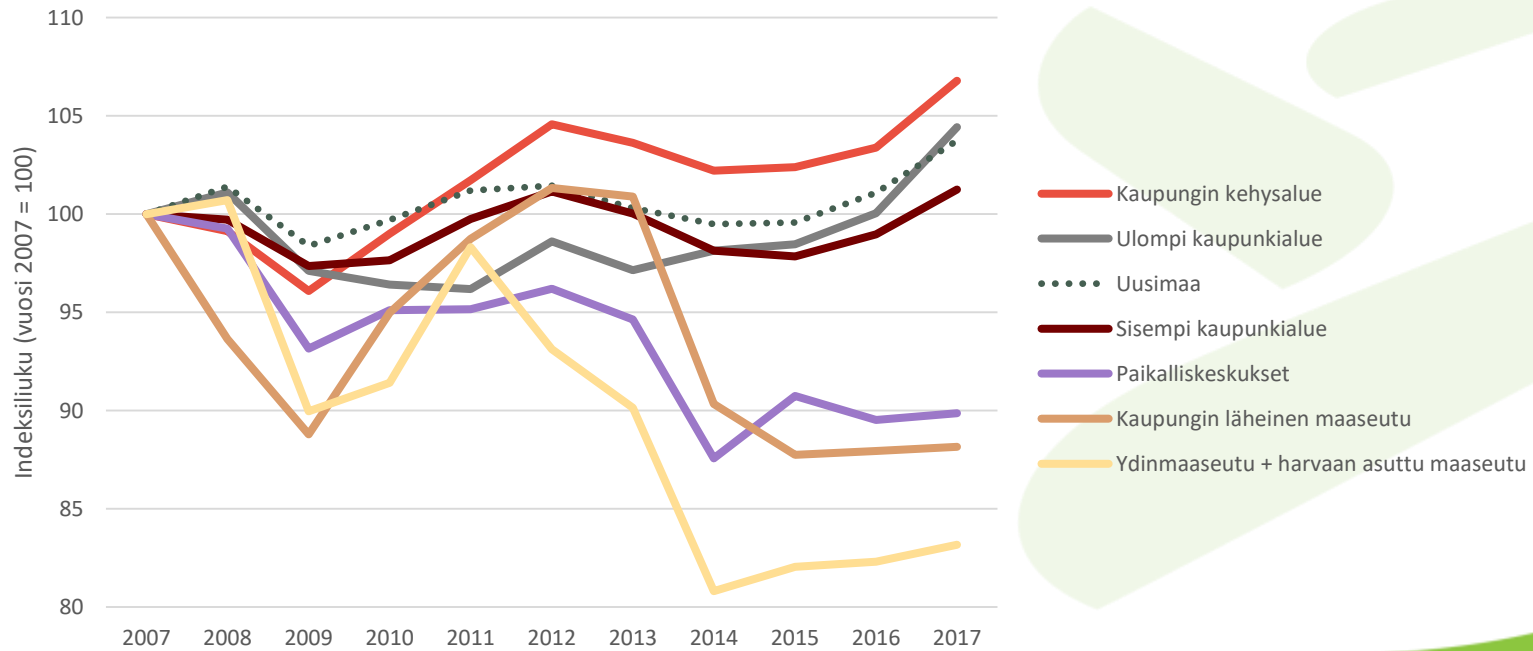
Kuvio 1. Väkiluku Uudellamaalla 2007-2018 indeksilukuna (vuosi 2007 = 100).

Työpaikat

- Työpaikkojen määrä on vaihdellut vuosittain koko alueella.
- Vuodesta 2014 lähtien työpaikkojen määrä on jälleen lähtenyt nousuun kaikilla aluetyypeillä.
- Vähiten laskua on tapahtunut kaupungeissa ja kehysalueella ja eniten ydinmaaseudulla.
- Noin 7 %:a Uudenmaan työpaikoista ei pystytä sijoittamaan mihinkään yksittäiseen koordinaattipisteeseen, eli niitä ei huomioida kuviossa.

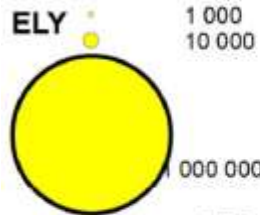
Kuvio 6. Työpaikat Uudellamaalla 2007-2017 indeksilukuna (vuosi 2007 = 100).

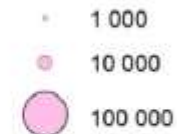

Tukisumma

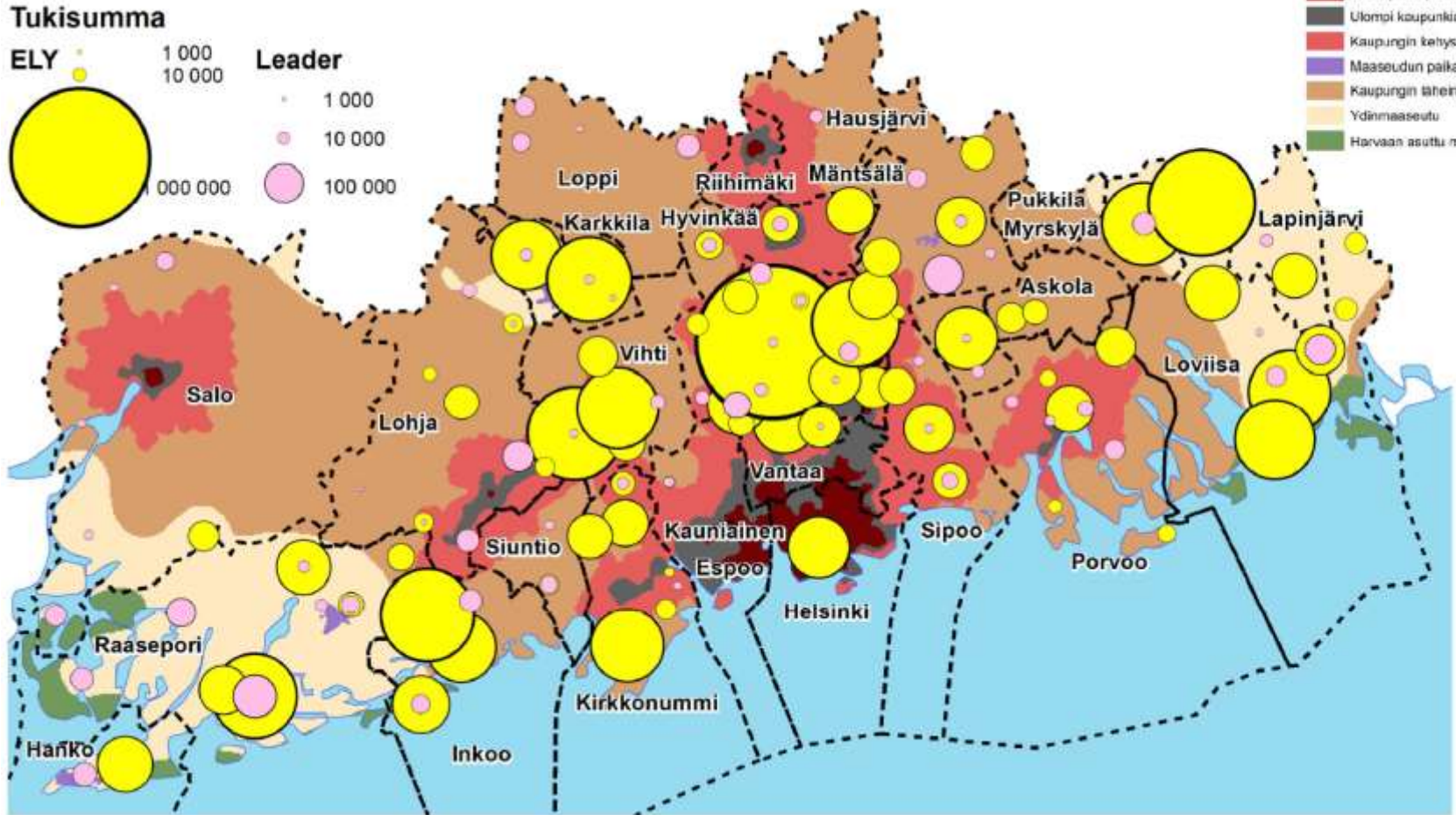

Leader

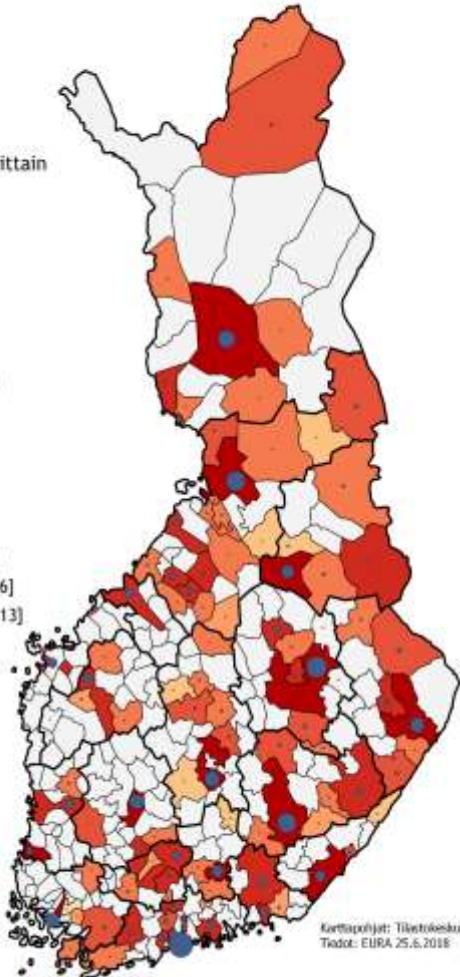
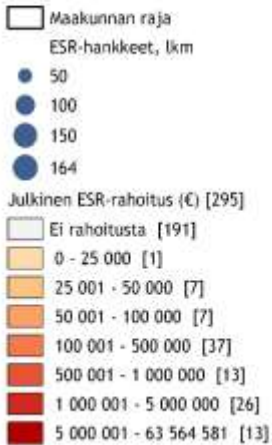
Kaupunki-maaseutu-luokitus

- Sisempi kaupunkialue
- Ulompi kaupunkialue
- Kaupungin kehysalue
- Maaseudun paikalliskeskukset
- Kaupungin läheinen maaseutu
- Ydinmaaseutu
- Harvaan asuttu maaseutu

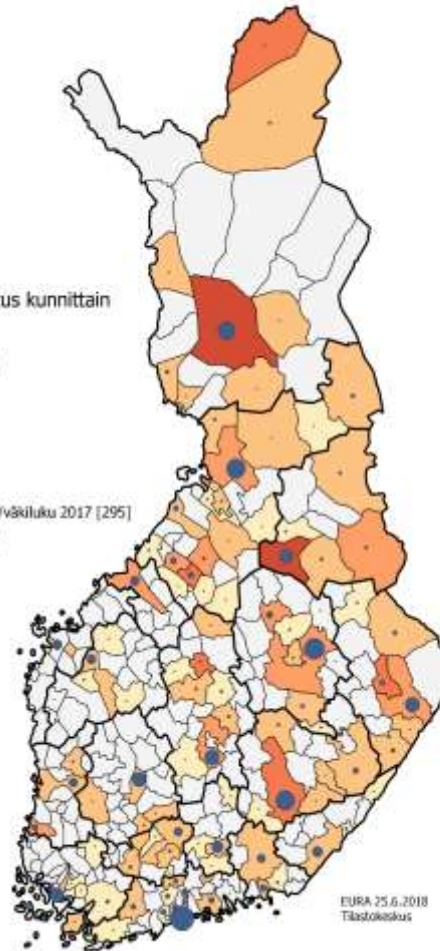
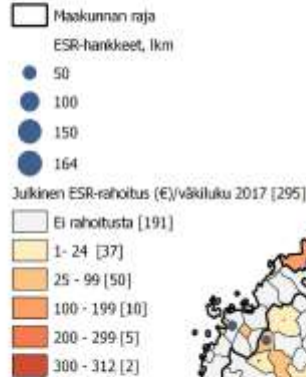
JULKINEN ESR-RAHOITUS KUNNITTAIN MÄÄRÄLLISESTI JA SUHTEELLISESTI 2014-2018/6

Julkinen ESR-rahoitus kunnittain

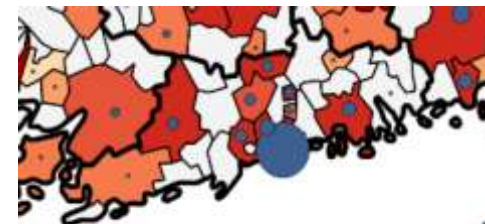

Karttapohjat: Tilastokeskus
Tiedot: EURA 25.6.2018

Julkinen ESR-rahoitus kunnittain

EURA 25.6.2018
Tilastokeskus

Lähde: EURA-järjestelmä kesäkuu 2018 (hankkeet päätoteuttajan sijaintipaikkakunnan mukaan)

**Enemmän painotusta paikkaperusteisuuteen,
aluelähtöisyyteen, kasvuun ja erilaisten
alueiden potentiaaliin, vähemmän
keinotekoisia rajoja ja esteitä fikseille
aluekehittämiselle!**

Timo Aro, Tammikuu 2019

MDI

Aluekehittämisen konsulttitoimisto